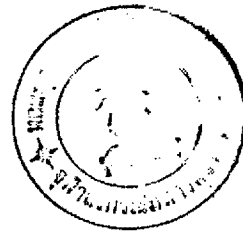

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีบทบาทต่อชีวิตและความเจริญก้าวหน้าของบุคคลตลอดจนสังคมเป็นอันมาก การศึกษาเป็นกระบวนการนำบุคคลเข้าสู่ชีวิตที่สมบูรณ์และมีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับสภาพแวดล้อมของสังคมในการพัฒนาบุคคลเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้ประชากรของประเทศได้รับการศึกษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อจะได้มีกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ แต่ละขณะเดียวกันประเทศเกือบทั่วโลกกำลังเผชิญปัญหาการเพิ่มจำนวนของประชากรอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยมีอัตราการเพิ่มถึงร้อยละ 3.0 - 3.2 ต่อปี¹ คาดว่าประชากรของประเทศไทยจะมีประมาณ 70 ล้านคนในอีก 25 ปี แต่ถ้ายังเพิ่มในอัตราร้อยละ 3.0 ต่อปี ประชากรก็จะเพิ่มเป็น 90 ล้าน นับว่าประเทศไทยมีประชากรมากเป็นอันดับ 16 ของโลก อัตราเพิ่มของประชากรสูงเป็นอันดับ 4 ของโลก² ปัญหาประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นภาระอันหนักของสถานศึกษาประกอบด้วยทั้งการขยายตัวอย่างรวดเร็วในค่านิชาการความรู้ หลักสูตร และเนื้อหาเปลี่ยนไปทั้งในปริมาณและความลึก ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มากขึ้น ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ความ

¹สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, "ขนาดพหุกิจของประชากร," วารสารเศรษฐศาสตร์, 1 (ธันวาคม 2515 - มกราคม, 2516), หน้า 56.

²ศาสตราจารย์นายแพทย์ชวัล ไอสถานนท์, "ข้อคิดเกี่ยวกับประชากรศึกษา," (Concepts of Population Education), วารสารประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน 2518, หน้า 379.

เจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาช่วย³

ปัญหาการศึกษาที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ในปัจจุบันมีหลายปัญหาค้างกัน ปัญหาที่สำคัญ เช่น⁴

1. ปัญหาเรื่องประสิทธิภาพผลประสิทธิภาพทางการศึกษา ปัญหานี้เป็นความเกี่ยวพันกันกับความสามารถในการผลิตของระบบการศึกษาโดยปกติคนเรามักจะพิจารณาประสิทธิภาพการศึกษาที่มีการเลือกเฟ้นสูง อย่างระบบของไทยเราในลักษณะของปิรามิด หรือหูกอย่างไทย ๆ ว่าทรงเจดีย์ที่มีฐานกว้างแต่ยอดแหลม ทั้งนี้เพราะสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ

1.1 โอกาสที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นไปมีจำกัดเพราะขาดแคลนที่เรียน

1.2 จำนวนนักเรียนตกชั้นในแต่ละระดับมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ ปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา

2. ปัญหาการขาดแคลนครูและคุณภาพครู ในทุกระดับการศึกษาขาดครูมาก ในชนบทบางแห่งมีครูเพียงคนเดียว ค่าคุณภาพประมาณ 18.19% ของจำนวนครูทั้งหมดมีวุฒิต่ำกว่า ปก. ศ. ทน

3. ปัญหาด้านเทคนิค วิธีสอน และวัสดุอุปกรณ์การสอนมีจำกัด

จากปัญหาการศึกษาที่ประสบอยู่นี้ มีนักการศึกษาให้ข้อคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้ เช่น

³สำเนา วราภรณ์, "คำบรรยายในการสอนวิชา Administration in Audio Visual Communication, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ภาคต้น 2516.

⁴วิจิตร ศรีสะอ้าน, "สภาพปัจจุบันและความต้องการทางการศึกษา," เอกสารประกอบการสัมมนาการวางแผนการศึกษาชาติ, 7 - 11 กรกฎาคม, 2512. (พระนคร: สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2512), หน้า 42 - 43.

จรรยา วงศ์สายัณห์⁵ กล่าวว่า "แนวโน้มของการศึกษาในระยะเวลาดังกล่าวที่ผ่านมา และในปัจจุบันได้แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้แนวความคิดใหม่ และเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยแก้ไข้ปัญหาของการศึกษาที่มากขึ้น"

สมพงษ์ ศิริเจริญ⁶ ให้ข้อคิดเห็นว่า "ปัญหาการศึกษาที่เราประสบอยู่ทุกวันนี้มีหลายด้านที่ต้องรีบแก้ไข้จำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีหรือแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในวงการการศึกษาเพื่อแก้้ปัญหาว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และทำอย่างไรจึงจะแก้้ปัญหาที่ประสบอยู่ในขณะนี้ได้"

จากข้อคิดที่ยกมานี้พอจะกล่าวได้ว่าการแก้้ปัญหาทางการศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้นนั้น ควรนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเจริญไปอย่างรวดเร็วและให้ทันเทียมกับประเทศที่เจริญแล้ว

ในแผนการพัฒนาศึกษา กล่าวถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษา ซึ่งจะนำมาช่วยแก้้ปัญหาทางการศึกษาได้ เทคโนโลยีทางการศึกษาโดยทั่วไปจะครอบคลุมเรื่องสำคัญ ๆ 3 ด้านด้วยกัน⁷ คือ

1. การนำเครื่องมือและอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ในการศึกษา, ในการเรียนการสอน คือการนำโสตทัศนอุปกรณ์ประเภท Hardware มาใช้ในการศึกษา โสตทัศนอุปกรณ์บางอย่่างนำมาประยุกต์ทางการศึกษา เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

⁵จรรยา วงศ์สายัณห์, ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (พระนคร : ครูสภา, 2516), หน้า

⁶สมพงษ์ ศิริเจริญ, "ข้อคิดและการจัดบริการโสตทัศนศึกษาฝึกหัดครู" เอกสารการสัมมนาผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ (พระนคร : กองการฝึกหัดครู, 2517), หน้า 103.

⁷วิจิตร ศรีสะอ้าน, "บทบรรณาธิการ," วารสารครูศาสตร์, ปีที่ 12, ฉบับที่ 1-2 (ธันวาคม 2515 - มกราคม 2516), หน้า 5 - 8.

2. การใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ช่วยในการสอน เช่น การจัดชั้นเรียนแบบไม่แบ่งระดับชั้น การสอนเป็นคณะ การสอนรายบุคคล การจัดการวางสอนแบบยืดหยุ่น

3. การผลิตวัสดุการสอนแนวใหม่ หรือที่เรียกกันว่า Software ซึ่งหมายถึง การผลิตตำราเรียน แบบเรียน เอกสาร วัสดุและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ วัสดุการสอนแนวใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายคือ บทเรียนแบบโปรแกรม

ปัจจัยที่จะแก้ปัญหาการศึกษาได้แก่ 4 M's⁸ หมายถึง Man Power, Management, Money และ Materials รวมทั้งการนำเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วย เช่น โทรทัศน์เพื่อการศึกษา, เครื่องช่วยสอน และบทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

การนำบทเรียนแบบโปรแกรมมาใช้ในการเรียนการสอนมีนักวิชาการเห็นด้วยหลายท่าน เช่น

วิจารณ์ ศรีसान⁹ กล่าวว่า

...บทเรียนสำเร็จรูปจัดได้ว่าเป็นของใหม่ที่เราจะใช้เป็นเครื่องมือช่วยการสอนได้ โดยทำหน้าที่เป็นเครื่องผ่อนแรงครู ท่านองเดียวกันวัสดุทัศนอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับประเทศไทยน่าจะไ้มีการพิจารณาส่งเสริมสร้างบทเรียนสำเร็จรูปในแบบหนังสือที่ไม่ต้องไขกับเครื่องสอน ทั้งนี้เพราะบทเรียนแบบโปรแกรมใช้ได้กับทุกวิชาและเหมาะกับผู้เรียนทุกระดับความรู้ อาจจะเป็นอีกก้าวหนึ่งที่ช่วยยกมาตรฐานการศึกษาของไทยให้ก้าวหน้าขึ้น

⁸วิจารณ์ ศรีसान, "สภาพปัจจุบันและความต้องการทางการศึกษา" เอกสารประกอบการสัมมนาการวางแผนการศึกษาแห่งชาติ, หน้า 45 - 47.

⁹วิจารณ์ ศรีसान, "เทคนิควิทยาทางการศึกษา," ศูนย์ศึกษา, 16 (กันยายน, 2515), หน้า 21 - 23.

เอกวิทย์ ๗ ถกลาง¹⁰ กล่าวว่า

...ถ้าเรากลายอมรับและเผชิญความจริงว่า ปัญหาการขาดแคลนครูมีอยู่ เราก็ควร จะแก้ไขตรงตัวปัญหาด้วยการพยายามอาศัยอุปกรณ์การสอนและแบบเรียนเป็นที่พึ่งอุปกรณ์ที่ว่ามีได้แก่ แบบเรียนสำเร็จรูป ซึ่งจะช่วยให้สอนผู้ขาดแคลนครู โดยลดภาระการสอนของครูลงบ้าง กล่าวคือแทนที่ครูจะสอนตลอดก็ช่วยให้ครูเป็นยูนิแชนำเด็ก ผลพลอยได้คือเด็กมีสมาธิในการเรียนและครูจกมีอิच्छอบมากขึ้น

ประทีป สยามชัย¹¹ กล่าวถึงการทำบทเรียนแบบโปรแกรมมาใช้ในโรงเรียนว่า "...ในประเทศไทยยังไม่มีเครื่องช่วยสอน แต่ครูอาจทำบทเรียนสำเร็จรูปในแบบหนังสือได้ ถ้าครูหรือโรงเรียนทำได้อีกจะเป็นเครื่องช่วยสอนภาระครูในการสอนและเป็นการส่งเสริมให้เด็กเรียนอยู่ในชั้นมาตรฐานด้วย"

ดร. เคนเนซ แชสเทน¹² ในฐานะที่เป็นอาจารย์สอนภาษาคนหนึ่ง เชื่อว่าบทเรียนแบบโปรแกรมเป็นวัสดุประกอบการสอนของครูที่สำคัญมาก ซึ่งมีส่วนที่ต่อการสอนภาษาต่อประเทศดังนี้

¹⁰เอกวิทย์ ๗ ถกลาง, "ปัญหาการประถมศึกษาบางประการที่อาจจะแก้ไขด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา," เอกสารประกอบวิชาสัมมนาปัญหาการศึกษา, แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516, หน้า 12.

¹¹ประทีป สยามชัย, "บทเรียนสำเร็จรูป," ชุมนุมทางวิชาการ, รายงานการประชุมทางวิชาการ กรมสามัญศึกษา หน้า 224.

¹²Kenneth Chastain, "Behavioristic and Cognitive Approaches in Programmed Instruction," Language Learning, XX (December, 1970), p. 232.

1. แก้ปัญหาความไม่สมดุลระหว่างปริมาณครูและปริมาณนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ
2. ลดส่วนบกพร่องบางอย่างในการสอนแบบเดิม เช่น การคัดเลือกเนื้อหาวิชา และการจัดลำดับเนื้อหาที่จะสอน
3. นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมในการเรียนมากกว่าและทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น เรียนรู้ได้มากขึ้น
4. นักเรียนมีโอกาสเรียนไปตามความสามารถของตนเอง
5. ช่วยลดภาระครูในการให้ทำแบบฝึกหัดและตรวจแบบฝึกหัด

เหตุจูงใจในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม

นอกจากความคิดเช่นเดียวกับนักการศึกษาในการนำบทเรียนแบบโปรแกรมซึ่งเป็นที่ก้าวใหม่ของวงการทางการศึกษามาใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษาและช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นแล้ว เหตุจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยเลือกสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาฝรั่งเศสเรื่อง ลาว์คติก สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก็คือ

1. บทเรียนแบบโปรแกรมเป็นที่ก้าวใหม่ของการศึกษาไทย ยังไม่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ในปัจจุบัน คาดว่าจะเป็นที่ยอมรับแพร่หลายในอนาคต
2. เนื่องจากการศึกษาในอนาคตจะเป็นแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งที่ บุญถิ่น อัคราดาร¹³ ได้กล่าวไว้ว่า "...ต่อไปสังคมจะต้องเป็นแบบที่ต้องเรียนเอง ฝึกฝนเอง ค้นคว้าเอง อ่านเอง หากความรู้ของเราเป็นผู้แนะนำแนวทาง แนะนำให้ศิษย์เรียนเองเป็น"

¹³บุญถิ่น อัคราดาร, "นโยบายและแนวโน้มทางการศึกษา," เอกสารการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ครั้งที่ 15 (พระนคร : กรมการฝึกหัดครู 2516), หน้า 4.

เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยจึงคิดว่าบทเรียนแบบโปรแกรมคงจะมีประโยชน์อย่างมากในการเรียนด้วยตนเอง ดังที่ สมาน ซาคิยานนท์¹⁴ กล่าวไว้ในเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษาว่า "...ตัวอย่างของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในการศึกษาอย่างหนึ่ง คือ Programmed Instruction หรือ Programmed Learning ซึ่งเป็นวิธีการใหม่และได้ผลเป็นอย่างดีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง"

3. จากการสำรวจวิทยานิพนธ์และการวิจัยปรากฏว่า ยังไม่มีผู้ใดสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษเรื่อง "L'article" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. เนื่องจากผู้วิจัยเคยสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Tense: Question Tag สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและในขณะที่ยังศึกษาวิชา Programmed Instruction เมื่อปีการศึกษา 2517 กับอาจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับบทเรียนแบบโปรแกรม และมีความตั้งใจที่จะทดลองสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาใดวิชาหนึ่งอีกครั้ง

5. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษฝรั่งเศสของนักเรียน¹⁵ พบว่านักเรียนร้อยละ 37.10 ชอบเรียนภาษาอังกฤษมาก ร้อยละ 51.50 ชอบเรียนภาษาฝรั่งเศสพอประมาณ และร้อยละ 11.40 สนใจเรียนภาษาฝรั่งเศสน้อย และส่วนใหญ่มีปัญหาด้านไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส ที่ต้องท่องกฎมากเกินไป ดังนั้น ถ้ามีบทเรียนแบบโปรแกรมวิชา

¹⁴ สมาน ซาคิยานนท์, "เทคโนโลยีทางการศึกษา," เอกสารการสัมมนาเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษา, แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2513), หน้า 2.

¹⁵ วัชณา หนูนุกักดิ์, "โปรแกรมการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในชั้น ม.ศ.5," วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาฝรั่งเศสคำไวยากรณ์ โดยให้นักเรียนเข้าใจกฎด้วยตนเอง และฝึกทักษะของนักเรียน นักเรียนคงจะจำกฎต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำโดยนักเรียนไม่รู้ตัว

6. การทดลองในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาฝรั่งเศสสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง "ลาร์คติก" ผู้วิจัยจะทดลองวิจัยกับประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศสในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ ถ้าได้ผลดีก็จะนำไปใช้ในปีการศึกษาต่อไป

7. จากการสังเกตปริมาณนักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยกำลังทำการสอนอยู่ พบว่าแนวโน้มที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่จำนวนครูไม่เพิ่มขึ้น ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาขาดครูสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาฝรั่งเศส เรื่อง "ลาร์คติก" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อประโยชน์คือโรงเรียน นักเรียน และต่อผู้วิจัยเอง

8. การเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับชั้น ม.ศ. 4 - 5 ในอนาคตจะใช้หนังสือ La France en Direct แทนหนังสือ Cours de Langue de la Civilisation Française ของ Mauger ซึ่งหนังสือ La France en Direct เน้นทักษะด้านการฟัง - พูด - อ่าน - เขียนบทสนทนา และเนื้อเรื่องมากกว่า ผู้วิจัยจึงลองสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมที่สอนคำไวยากรณ์ และเน้นทักษะการอ่าน-เขียน เพื่อเป็นการสอนเพิ่มเนื้อหา คำไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสที่ขาดไปในหนังสือ La France en Direct

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาฝรั่งเศสเรื่อง "L'article" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้น

สมมุติฐานของการวิจัย

บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดที่เป็นคำบรรยายวิชาภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศส เรื่องลาร์คติก ที่สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

ขอบเขตของการวิจัย

1. บทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศส เรื่องลาร์คติก เป็นบทเรียนชนิดเส้นตรง ที่เป็นรูปแบบเรียนและใช้วิธีเขียนตามแบบของสกินเนอร์ โดยให้ผู้เรียนสร้างคำตอบเอง
2. เนื้อหาเรื่อง ลาร์คติก
 - 2.1 เนื้อหาคำนกฏ, หลักเกณฑ์ อยู่ในขอบเขตหนังสือ
 - ก. ไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส เล่ม 1-2 โดยอาจารย์อัมพิกา นีกิ่งวาล
 - ข. La France en Direct โดย Janine et Guy Capelle
 - 2.2 เนื้อหาคำนคำศัพท์ อยู่ในขอบเขตหนังสือ
 - ก. La France en Direct โดย Janine et Guy Capelle
 - ข. Exercices en Français Facile เล่ม 1-2-3 โดย Raymond Lichet
 - ค. Dictionnaire Fondamental โดย G. Gougenheim
 - 2.3 เนื้อหาเรื่อง L'article ได้แก่ L'article 4 ประเภท คือ
 - ก. L'article indéfini
 - ข. L'article défini
 - ค. L'article contracté
 - ง. L'article partitif
3. นักเรียนที่ใช้ในการทดลองคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศส ของโรงเรียนคินทรเคชา (สิงห์ สิงหเสนี) สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เป็นการสอนโดยเน้นภาษาพูด ดังนั้นนักเรียนอาจจะจำสำนวนภาษาพูดได้ก็จนทำให้นักเรียนทำบทเรียนแบบโปรแกรมและแบบทดสอบไคตะแนค

2. การวิจัยครั้งนี้อาจคลาดเคลื่อนไปบ้าง เพราะในการทดลองไค้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคปลาย นักเรียนอาจมีความรู้ดีพอในการทำแบบทดสอบและบทเรียนแบบโปรแกรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. มีบทเรียนแบบโปรแกรมสำหรับวิชาภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง "ลาร์คติก" ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

2. เพื่อใช้บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "ลาร์คติก" ในการสอนภาษาฝรั่งเศสชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษาต่อไป

3. เป็นพื้นฐานสำหรับการสอนแผนใหม่ที่มุ่งให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

4. เป็นการส่งเสริมให้ผู้นำนวัตกรรมนี้ไปเผยแพร่และส่งเสริมกระตุ้นให้ครูลองสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมในวิชาต่าง ๆ

5. เป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการแก้ปัญหาที่ปริมาณนักเรียนเพิ่มขึ้น แต่จำนวนครูไม่เพิ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. วางโครงเรื่อง กำหนดขอบเขต และเรียงลำดับเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเรื่อง และวิธีที่จะสร้างบทเรียน

2. ตั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียน

3. เขียนบทเรียนแบบโปรแกรมให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

4. สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังบทเรียนตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองหาความเชื่อถือได้ หาความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

6. นำบทเรียนแบบโปรแกรมไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ชั้น ม.ศ.4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศส ตามขั้นการทดลองบทเรียนแบบโปรแกรม ดังนี้

6.1 ขั้นการทดสอบหนึ่งข้อหนึ่ง เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขบทเรียน

6.2 ขั้นการทดลองกลุ่มเล็ก นำบทเรียนที่แก้ไขแล้วมาทดลองเพื่อหาข้อบกพร่อง และแก้ไข

6.3 ขั้นการทดลองภาคสนาม นำบทเรียนที่แก้ไขแล้วมาทดลองกับประชากรจริง เพื่อหาประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

7. วิเคราะห์บทเรียนแบบโปรแกรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และเขียนเป็นวิทยานิพนธ์ โดยใช้หลักเกณฑ์การเขียนวิทยานิพนธ์แบบทดลอง

คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

บทเรียนแบบโปรแกรม คือ บทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองและก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ และเป็นชั้น ๆ จากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่ยาก ในแต่ละชั้นจะบรรจุเนื้อหาแล้วให้นักเรียนตอบคำถาม เมื่อนักเรียนตอบคำถามแล้วนักเรียนก็จะสามารถตรวจคำตอบของตัวเองหรือฝึกได้ทันที เมื่อนักเรียนเรียนจบก็จะได้รับความตรงตามจุดมุ่งหมายที่ผู้สร้างกำหนดไว้

บทเรียนแบบโปรแกรมชนิดเส้นตรง เป็นบทเรียนแบบโปรแกรมชนิดที่มีการเรียงลำดับขั้นและหน่วยย่อยของบทเรียนจากง่ายไปหายากจนถึงครบสุดท้าย

กรอบ หมายถึง การเสนอความรู้ในบทเรียนเป็นชั้นย่อย ๆ ต่อเนื่องกันสำหรับการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรมครั้งนี้ใช้อักษรย่อคำว่า "กรอบ" เช่น ก.1, ก.2 แทนกรอบที่หนึ่ง กรอบที่สอง ฯลฯ

ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง คุณภาพของบทเรียนเมื่อผู้เรียนได้เรียน
บทเรียนไปแล้วสามารถตอบปัญหาต่าง ๆ จากบทเรียนได้ถูกต้องที่สุดตามเกณฑ์มาตรฐาน
90/90

ในที่นี้ มาตรฐาน 90/90 คือ

90 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละ 90 ของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบหลังบทเรียน
ได้ร้อยละ 90 ขึ้นไป

90 ตัวหลัง หมายถึง ค่าโดยเฉลี่ยร้อยละ 90 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้
จากแบบทดสอบหลังบทเรียนแบบโปรแกรม

ประชากร หมายถึง ตัวแทนในการวิจัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม 1 - ภาษาฝรั่งเศส โรงเรียนเบญจมินทรเกษม (สิงห์ สิงหเสนี)
จำนวน 50 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย